

Målnummer: UM1570-07**Avdelning:** 5**Avgörandedatum:** 2008-04-11

Rubrik: Sökandens skyddsbehov har prövats mot hemlandet eftersom det inte har ifrågasatts att han varit medborgare i detta land. Vidare har sökanden vistats i ett annat land under de närmaste tretton åren innan han kom till Sverige. Det har inte ansetts sannolikt att han vistats där så länge utan att ha haft laglig rätt därtill. Särskilda skäl har ansetts föreligga att pröva sökandens skyddsbehov även mot det andra landet.

Lagrum: 8 kap. 18 § utlänningslagen (2005:716)**Rättsfall:**

REFERAT

A reste enligt egen uppgift in i Sverige den 12 december 2005 och ansökte om asyl, flyktingförklaring och resedokument tre dagar senare. Till stöd för sin ansökan anförde han bl.a. att han i Armenien hade blivit falskeligen anklagad för mord och att han om han återvände skulle bli gripen och dömd för mord samt att han även skulle bli straffad på grund av att han deserterat. Han hade flytt till Ryssland och vistats där i tretton år utan uppehållstillstånd. Migrationsverket avlog ansökan och förordnade i sitt beslut den 27 september 2006 bl.a. att A skulle utvisas samt att utvisningen skulle verkställas genom att han reste till Armenien om han inte visade att något annat land kunde ta emot honom. I skälen för beslutet angav verket att hans asylskäl skulle bedömas mot både Armenien och Ryssland. Verket fann att A inte hade gjort sannolikt att han var i behov av skydd i Sverige och således inte var att betrakta som flykting eller skyddsbehövande i övrigt. Omständigheterna ansågs inte heller vara synnerligen ömmande. Verket konstaterade vidare under skälen för beslutet att A inte hade åberopat asylskäl gentemot Ryssland och att det förelåg särskilda skäl att förordna verkställighet till mer än ett land och att avvisningen skulle ske till Armenien alternativt Ryssland.

A överklagade beslutet till migrationsdomstolen.

Länsrätten i Skåne län, migrationsdomstolen (2007-05-04 ordförande M Larsson samt tre nämndemän), avlog överklagandet samt förordnade att verkställighet skulle ske till Armenien eller Ryssland om inte A visade att verkställighet kunde ske till något annat land.

Som skäl anförde migrationsdomstolen bl.a. att A inte hade anfört några skyddsskäl mot Ryssland. Domstolen konstaterade att han hade vistats i Ryssland under de senaste tretton åren och fann liksom Migrationsverket det troligt att han under tiden i Ryssland legaliserat sin vistelse där. Vidare fann domstolen att A inte hade gjort sannolikt att han vid ett återvändande till Armenien riskerade att utsättas för asylgrundande förföljelse eller omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Han ansågs sammantaget inte vara att betrakta som flykting eller skyddsbehövande i övrigt. Domstolen fann inte heller att det hade framkommit sådana synnerligen ömmande omständigheter att uppehållstillstånd kunde beviljas enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen.

A överklagade migrationsdomstolens dom och vidhöll att han hade vistats i Ryssland illegalt under en längre period och att han som armenisk medborgare

inte hade någon möjlighet att återvända till Ryssland. Vidare vidhöll han de uppgifter som han lämnat om sin situation i Armenien.

Migrationsverket bestred bifall till överklagandet och anförde bl.a. följande. Eftersom A talar armeniska ifrågasätts inte att han är etnisk armenier. Verket vågar dock inte hysa någon uppfattning om huruvida A är medborgare i Armenien och finner inte heller att det har kunnat fastställas om A har sin hemvist i Armenien eller Ryssland. Om A:s uppgifter om att han vistats i Ryssland sedan 1993 är korrekta har han haft stora möjligheter att legalisera sin vistelse där. I anslutning till Sovjetunionens sönderfall visade Ryssland stor generositet och beviljade uppehållstillstånd och medborgarskap till personer som levde i Ryssland. Det kan därför inte uteslutas att han har beviljats uppehållstillstånd eller medborgarskap i Ryssland. Verket finner därför att det föreligger särskilda skäl att pröva hans ansökan mot såväl Armenien som Ryssland. Verket vidhåller att A inte har gjort sannolikt att han är av intresse för myndigheterna i Armenien eller Ryssland. Han har därför inte gjort sannolikt att den fruktan han uppger sig känna för att återvända till sitt hemland, vare sig detta hemland är Armenien eller Ryssland, är välgrundad. Han är således inte i behov av skydd som flykting eller skyddsbehövande i övrigt. Omständigheterna kan inte heller anses som synnerligen ömmande.

Migrationsverket ingav och åberopade vissa handlingar angående medborgarskapslagstiftningen m.m i de skilda länderna till stöd för sitt bestridande.

Vidare ingav migrationsverket skrivelse från Sveriges ambassad i Moskva den 12 oktober 2007, varav framgick bl.a. följande. Medborgare i OSS-stater, förutom medborgare i Georgien och Turkmenistan, kan resa till Ryssland utan visering. De utlänningar som kommer till Ryssland måste registrera sig inom tre arbetsdagar från ankomsten räknat. --- Det är den mottagande parten, t.ex. hyresvärd eller arbetsgivare, som ansvarar för registreringen. --- I registreringslagen anges bl.a. att varje utlänning har rätt att fritt röra sig i Ryssland, med undantag för bl.a. militärt skyddsområde, och att han själv kan välja var han vill slå sig ned.

Migrationsverket ingav vidare yttrande från Per Hedqvist från den 16 november 2007, varav framgick bl.a. följande. För det fall sökanden lämnat korrekta uppgifter avseende uppgivna vistelseorter och förehavanden måste han ha varit medborgare i Armenien vid den tidpunkt (1993) han uppgett sig ha lämnat landet för Ryska Federationen. I Ryska Federationen har han sedan utan tvekan haft legala möjligheter att erhålla såväl uppehållstillstånd som medborgarskap.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2008-04-11, Wahlqvist, Lewis, referent och Linder), yttrade:

Av 8 kap. 18 § första stycket utlänningslagen framgår att i beslut om avvisning eller utvisning som meddelas av regeringen, Migrationsöverdomstolen, en migrationsdomstol eller Migrationsverket skall anges till vilket land utlänningen skall avvisas eller utvisas. Av andra stycket samma lagrum framgår att om det finns särskilda skäl, får mer än ett land anges i beslutet.

A har uppgett att han är medborgare i Armenien och att han haft sin hemvist där fram till år 1993. Migrationsöverdomstolen finner liksom underinstanserna att A inte styrkt sin identitet. Migrationsöverdomstolen finner emellertid inte skäl att ifrågasätta att han är etnisk armenier och att hans skyddsskäl skall prövas mot Armenien. Vad gäller frågan om A:s skyddsbehov gentemot Armenien finner Migrationsöverdomstolen i likhet med underinstanserna och på av dem anförda skäl, att A inte är att anse som flykting eller skyddsbehövande i övrigt. Migrationsöverdomstolen finner att det inte heller föreligger omständigheter som medför att han bör beviljas uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter. Han skall därför utvisas till Armenien.

Frågan i målet är härfter om det finns sådana särskilda skäl som krävs enligt 8 kap. 18 § andra stycket utlänningslagen att ange mer än ett land till vilket han skall utvisas och således, liksom underinstanserna gjort, även pröva hans skyddsbehov mot Ryssland.

Bestämmelsen motsvarar 4 kap. 12 a § som infördes den 1 juli 2004 i 1989 års utlänningslag (1989:529). I förarbetena (prop. 2003/04:50, s. 30) sägs bl.a. följande.

Det är också viktigt att framhålla att den ordning regeringen nu föreslår självfallet inte innebär att det regelmässigt i beslut skall anges fler än ett land dit verkställighet skall ske.

Huvudprincipen bör även i fortsättningen vara att utlännen skall avvisas eller utvisas till sitt hemland eller till det land från vilket han eller hon kom till Sverige. Det kan - i likhet med i dag - finnas situationer när andra länder är tänkbara att avvisa eller utvisa en utlänning till. Utlännen kan exempelvis ha dubbla medborgarskap eller ha uppehållstillstånd i ett annat land än hemlandet och dessa länder kan vara möjliga verkställighetsländer. Vidare kan utlännen vara gift med någon från ett land eller ha annan familjanknytning till ett land där mottagande av personen skulle kunna ske. Utlännen kan dessutom av annan orsak vilja åka till ett land där han eller hon visar att mottagande kan ske. Möjligheten att anvisa fler än två länder torde dock ytterst sällan komma i fråga. Eftersom ett beslut om avvisning eller utvisning har till syfte att utlännen skall lämna landet anser regeringen att möjligheterna att ange fler än ett land i beslutet inte bör begränsas. Det finns inte heller några tungt vägande skäl som skulle kunna motivera den tunga administrativa ordning det skulle innebära för de beslutande myndigheterna om flera separata beslut skulle behöva fattas i ett och samma ärende. Huvudregeln bör komma till uttryck i utlänningslagen genom att mer än ett land får anges endast om det finns särskilda skäl för det.

Med hänvisning till den av Migrationsverket åberopade bevisningen, särskilt Per Hedqvists yttrande och skrivelsen från Sveriges ambassad i Moskva samt till vad som i övrigt framkommit i målet, finner Migrationsöverdomstolen att det inte är sannolikt att A vistats i Ryssland i tretton år utan att ha haft laglig rätt därtill.

Eftersom Ryssland är det land i vilket A vistats under tretton år och varifrån han kom till Sverige finner Migrationsöverdomstolen att särskilda skäl föreligger att även pröva hans skyddsbehov mot Ryssland. Migrationsöverdomstolen konstaterar härvid att A inte åberopat några asylskäl mot Ryssland och att han således inte heller i förhållande till Ryssland är att anse som flykting eller skyddsbehövande i övrigt.

Migrationsöverdomstolen finner att särskilda skäl föreligger att ange att utvisningen av A även kan verkställas till Ryssland.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.

Sökord: Avvisning; Beslut; Mer än ett land; Särskilda skäl; Utvisning; Verkställighetsländer

Litteratur: Prop. 2003/04:50, s. 30; Gerhard Wikrén och Håkan Sandesjö, Utlänningslagen med kommentarer, 8:e uppl. s. 332 ff.
